

Kalvsundsprojektet:

Möte den 4 november 2018

Om sammanhangets betydelse, med;

Ninni, Christel, Gilbert, Gunnar, Håken Edman, Harald, Håkan Eriksson, Christer, Pål och Eva

Pål: Först ska vi lyssna på de som är nya i gruppen sen ska vi diskutera hur vi skall gå vidare med projektet. Jag tror att detta är en struktur som vi kan ha även på några kommande möten. När man läser sin text i ett nytt sammanhang kanske texten får ny betydelse, och när nya kommer med i gruppen blir alla i gruppen nya.

Så, var så god Gunnar:

Gunnar: Jag är 53 år. Jag är född här på ön. Vi (jag och Ingela) hade en kort period i stan men jag har aldrig släppt Kalvsund. Vi har ju alltid kunnat bo här. Kalvsund har alltid varit hemma. Jag gick i skola här i 1 an 2 an och 3 an. Nu förtiden förbereder man barnen på flytt. När sommarlovet tog slut var det bara att börja i nya klassen på Öckerö för mig. Det var nog inte så bra. Kalvsund har alltid varit en otrolig trygghet för mig. Barnen hade en fantastisk skolgång, jag tycker att de har haft en fantastisk trygghet (tror i alla fall jag).

Om jag går tillbaka till min situation vill jag säga att det fanns ju utmaningar också. Jag var ”Kalvebo” – och då är man inget annat. Det var ganska tufft. Det funkade ändå bra för mig, men jag kan tro att det har varit svårt för många bara just för att de kom från Kalvsund. Kalvsunds IF har präglat mitt vuxna liv. Jag gjorde en paus när barnen var små. Det hedrar föreningen, tycker jag, att det gick att göra så utan problem. Man behöver ha respekt för småbarnsåren. Magnus och Johannes lägger mycket tid nu trots att de har små barn. IF har följt med mig under hela min uppväxt. Jag är ordförande för andra omgången nu, men nu ska jag kliva av. Valberedningen jagar efter ny ordförande. KAS jobbar med många tråkiga frågor sådant som man måste göra i relationen till kommunen bland annat. IF har haft förmånen att jobba med de roliga frågor, fritid, idrott, gemenskap och fester. Men också att anläggningarna ska vara i användbart skick så att alla som vill kan nyttja dom. Fotbollsplanen och Såsen m.m. skall vara tillgängliga för individuellt spontant användande.

Det kan vara svårt att själv ha bra insikt i vad man gör i andras ögon. Det här, vårt samtal i dag och projektet ”Vad betyder Kalvsund, för dig?” kan därför vara bra i ett sånt här sammanhang. Här kanske jag kan

få se vad andra ögon ser. Jag tänkte egentligen hoppat av som ordförande för 2 år sedan. Så nu har jag kanske suttit kvar lite för länge. Detta uppdrag är ju ett rent ideellt arbete där förväntningarna är lite för stora. Och jag känner att jag har börjat bli lite mer känslig för vissa former av kritik. Tålmodet är inte alltid det bästa. Så nu tycker jag att någon annan får bära förväntningarna ett tag.

Stora delar av vår familj och släkt är här och har varit här väldigt länge. Mormor bodde ju också här. Nu har jag och min familj själva skaffat ett generationsboende i vårt hus, där dottern med sambo kommer att bo ett tag nu i alla fall. De skall nu jobba på Volvo ett tag så det passar ju bra. Barnen kommer gärna hit. Sommarfesten har blivit helig. Ungdomarna pratar om den lördagen hela året.

Som ordförande i föreningen har jag haft ambitionen att man ska göra det som är kul och glädjas åt de som kommer, i stället för att gräma sig över de som inte kommer. Vi har lyft i föreningen.

Pål: Tack skall du ha. Nu vill jag att var och en får möjlighet att ge sin kommentar till Gunnars presentation:

Christer: Jag är ju en riktigt sommargäst. Jag lär mig. Jag lyssnar. Jag är fascinerad och kommer närmare Kalvsund. Jag har verkligen inte min släkt här som du har.

Håkan Eriksson: (till Gunnar); Så har du det!

Harald: Det finns här som i alla små samhällen ”tunga” personer som präglar ön. Gunnar är ju en av dom. Härligt och trevligt när en så ”tung” gubbe är en så go gubbe med en så välutvecklad vidsynthet och ödmjukhet. Det sätter sin prägel på hela ön eller åtminstone på min bild av ön.

Håkan Edman: Utan dina insatser hade vi inte haft så mycket av allt det fina som vi nu har. Jag tänker på idrottsföreningen och dess betydelse för Kalvsund. Föreningen är och har varit väldigt viktig.

Gilbert: Jag håller med om de positiva förtecknen som finns idag. Men när jag växte upp så var det inte så goa gubbar som dominerade här. Det var i alla fall inte alls så som det framstod för mig. Då var det mycket tuffare. På samma sätt som det var svårt för dig Gunnar att komma till Öckerö som Kalvsundsbo var det svårt för mig att komma till Kalven som stadsbo. Jag kände ett visst utanförskap på Kalvsund. Jag var på min vakt varje ny sommar som jag steg av båten här. Ofta fick man visa vad man gick för och ibland fick man bokstavligen slå sig in. Det var tufft för mig; Jag blev mycket av en åskådare. Jag tittade på naturen, men också på hur de andra barnen lekte.

Christel: Jag reflekterar över vad det du beskriver som hemma. Jag har letat efter ”hemma” för att jag har flyttat mycket både som barn och som vuxen. Varmare på hemmaplan. Men jag har aldrig haft en

hemmahamn. Jag tänker också på att dina erfarenheter av att vara ensam Kalvsundsbo i din nya klass på Öckerö kanske ligger till grund för din vidsynthet och ödmjukhet och som du har visat i din roll som ordförande. Adam hade nog haft behov av att höra det du berättar.

Jag tänker att skiftet som blir nu när du Gunnar lämnar som ordförande inte blir så lätt...men förhoppningsvis kan nästa generation också få nytta av det som du har skapat. Jag hoppas de ärver din inställning, din vidsynthet och ödmjukhet.

Harald: Gunnar kommer nog alltid att betyda mycket på ön, även om han nu kommer att fortsätta som informell ledare.

Ninni: Jag är ännu nyare. Jag känner mig fortfarande som gäst. Jag gillar att få en inblick. Jag växer långsamt in. Jag tror att det är ok. Jag går till kiosken, boule och kiosken. Jag växer långsamt in. Jag är inte den som säger; här är jag, vad kan jag göra. Så är inte jag. Anita kom till oss och drack kaffe och hon berättade om det som hade varit här. Då började jag få en insikt om det som du nu har berättat Gunnar. Kalvsund växer.

Eva: Gunnar är involverare och inkluderare. Det är flera som har poängterat detta i våra intervjuer.

Pål: Ja, Harald; då är det dags för din presentation:

Harald: Att ni (Eva och Pål) har tagit initiativet till projektet "Vad betyder Kalvsund, för dig?" tycker jag mycket om. Det är positivt att vi, genom detta, tillåter oss att samla oss för att förstå oss själva och för att förstå vår ö. Jag menar att det är lite signifikant för detta samhället. Det är någon sorts meta-perspektiv på vad det innebär att leva här på ön – som jag tycker är fantastiskt. Det är intressant att det går att göra såhär. Jag skulle inte tro att det är möjligt överallt. Mitt beröm är alltså inte i första hand riktat till er som personer – snarare till Kalvsund som samhälle. Det vill säga till oss alla.

Jag är deltidboende på denna ö och har varit det i 17 år nu. Jag tycker att Kalvsund representerar mycket av det som jag tycker är gott här i livet och jag tror att en anledning till detta är att Kalvsund är greppbart. Dessutom finns det en "openmindness" här, det finns en åsiktsfrihet. Eller kanske rättare sagt: Det finns många åsikter samlade på en liten plats. Hela vårt stora samhällets kapacitet avspeglas här i någon form av miniformat. Vi får en dos av alla delar av samhällets schatteringar här. Vi har rika och fattiga, vi har grovarbetare och superintellektuella. Och det är bra! Här finns som på alla ställen olika grupperingar. Det ovanliga är att det här också finns en övergripande acceptans för de flesta. Jag upplever detta samhälle som mera accepterande än många andra som jag har stiftat bekantskap med. Därför känns det som om vi är differentierade, eller speciella, här, men jag tror nog inte att vi är så speciella som vi själva tror. Det finns andra samhällen där det är

likadant. Många gillar sin egen hemort. Man kanske upplever den som unik för att den är ”min”.

Pål: Kanske på samma sätt som att det bara finns en av mig och det är jag? Tack Harald, och nu tar vi en ”runda” med kommentarer. Varsågod Christer:

Christer: Det unika med denna landsbygd är kanske närheten till Göteborg, vi kommer och går, människor kommer och går. En bruksort blir naturligtvis mera homogen och sluten. Det är väl kombinationen av litenhet och öppenhet som är ovanligt? Samtidigt upplevs det väl inte lika öppet för alla.

Håkan Eriksson: Det märkvärdiga är väl i så fall att det inte är något som är märkvärdigt och kanske heller inte unikt.

Pål: Varat i sig är väl inte märkvärdigt, men kanske ovanligt att se som gott?

Eva: Det jag uppskattar särskilt hos dig Harald, efter att jag nu har lärt känna dig, är din nyfikenhet och ditt genuina intresse för människor och samhälle.

Harald: Jag tänker på att Christel och Gilbert hade olika svårigheter att komma in här och att det ofta är just ”utböleriet” som för oss samman – vi vårdar det som är vårt. Vi känner vår likhet och uppskattar vår gemenskap framför allt när vi har en gemensam fiende. Min familj, min svärfar har flyttat in på hemmet nu. Därför är Kalvsund nu den enda gemensamma punkten för familjen när svärfars hus försvann. Så jag kanske håller på att bygga upp ett ”hemma” här. Jag tror att jag skulle vilja det.

Gunnar: 2 färjor och en bilfri ö! Det är unikt och hjälper till att skapa identiteten. Det hjälper till att skapa ett ”VI” – och då tänker jag: Hur kommer nykomlingarna att uppfatta oss som bor här. Och hur kommer vi att uppfatta de som kommer hit? När Harald flyttade hit för 17 år sedan tyckte jag att det kändes lite konstigt att få en kändis som granne. När han kom visste ju alla vem han var – innan någon lärt känna honom. Det är väl så att vi tror att vi känner kändisarna som vi har sett på TV. Nu har ju många här lärt känna Harald som person. För mig har varit väldigt positivt.

Harald: De flesta är roade av att lära känna sin nya hembygd. Kalvsunds historiska roll har tvingat oss till en öppenhet genom historien. Vi är tydligt präglade av historien. Många har kommit och gått av olika anledningar under olika tider på gott och ont. Jag tror att det har skapat en öppenhet i litenheten.

Gilbert: Kalvsund är en spegelbild av det stora samhället – en modell. Kanske kan något av det som vi gör här också speglas tillbaka över till Sverige som helhet? Jag tänker på teorin om fjärilen som viftar osv.

Eva: Vi kanske skall lansera Gunnar som stadsminister?

Allmänt och gott skratt utbryter

Christel: Jag tänker dels på det som står i din presentation Harald om självuppfyllande profetia om att positiva förväntningar i sig kan skapa positiva upplevelser - och dels på vilken förväntan som jag fick på Kalven när vi flyttade hit. Svärfar presenterar sin bild, som liknar din, och det gav mig en ambition som jag inte har kunna leva upp till. En gemensamhetskultur kanske behöver en utanför kultur? Alla här i rummet verkar ha respekt för "Gemenskapen" fast vi har svårt att tala om vad den består av, eller vad det egentligen är för något. Så vad är det vi försöker göra?

Harald: Att försöka förstå. Det är väl syftet.

Pål: Om vi lyckas att se varandra och bejaka varandras olikheter så är jag övertygad om att det händer något värdfullt.

Ninni. Just nu handlar det om att träffas så här. Bara att få höra allas olika svar på frågan "Vad betyder Kalvsund, för Dig" tycker jag har varit mycket givande. Man glömmer ju ibland att gå utanför sin egen vardag, Och jag skulle gärna vilja höra ännu fler – vad flera säger om vad Kalvsund betyder för dem, på flera sådana här möten. Och låta det hela sjunka in; hur olika Kalvsund kan betyda för människor. Jag vet inte riktigt vad Kalvsund betyder för mig. Jag tror att alla måste låta detta sjunka in.

Paus

Diskussion om hur vi skall gå vidare inom Projektet "Vad betyder Kalvsund, för dig?"

Pål hänvisar till diskussionen från förra mötet. Efter mötet tog Pelle med Pål till Bertil Carmesund. Vi lyssnade länge på hans historier och diskuterade vad som inte redan stod i Kalvsunds boken. Bertil fick i uppgift att skriva till det som fattades i Kalvsunds boken. Det blev inte så mycket. Det finns ingen anledning att skriva samma bok en gång till, men vi kan fråga: Kan man lära sig något av historien? (Mer om detta kommer kanske i ett annat avsnitt ur "Röster från Kalvsund".)

Harald: Det finns ett enkelt sätt att göra detta arbete, som ni nu har gjort tillsammans med alla oss. Det finns ett enkelt sätt att göra det levande för en större grupp och samtidigt möjligt att bevara för framtiden. Det är helt enkelt att publicera de intervjuer som finns som en bilaga eller

som ett appendix till Kalvsunds-boken i nytryck. En Kalvsunds-bok nr 2, 30 år senare, 30 röster, utifrån 30 intervjuer om hur det är nu? Och gärna med antologiredaktörens reflektioner. Men det kanske inte passar en akademiker att göra det så enkelt?

Pål: Det är inte så självklart vad som bör lämna gruppen. Jag tänker på texterna. Än så länge ser jag det som nu finns i text som ett arbetsmaterial inom gruppen. Det krävs nya beslut för att ändra på det – och det kräver i sin tur en process – ett antal möten, samtal så att alla känner sig bekväma med att andra skall läsa den text som intervjuerna har lett till. Var och en måste i så fall ansvara för sin egen text och visa mig att man gör det. Alla måste också känna sig bekväma med sammanhanget. Som texten presenteras i. Detta kräver inte bara ett antal möten utan också lite tid däremellan, samt att texten diskuteras och redigeras av flera. Och detta behöver jag hjälp med.

Christel: Är innehållet här representativt för gruppen som nu bor på Kalvsund?

Pål: Jag tror inte att vi har någon praktisk möjlighet att göra detta representativt i någon vetenskaplig mening. Jag tror att vi, i så fall, får nöja oss med att presentera 30-talet, eller vad det kan bli, röster om Kalvsund och kanske göra en poäng av att man kan se samma sak på så många olika sätt – att vi alla har vår egen bild.

Christel: (till Harald) Det kanske inte är så noga för dig. Men när jag visar min sårbarhet så vill jag nog veta vem jag visar den för.

Harald: (till Christel och Pål) Ja, det förstår jag. Men det blir ju så flummigt med begrepp som "Gemensamhetskultur". Du Pål kan ju skriva avhandlingar om begreppet men det som jag vill ha är en produkt om Kalvsund för Kalvsundsbor – inte en spännande akademisk text för dina forskarkolleger. Den blir ju exkluderade för de som bor på ön. Jag vill ha en publik produkt. Jag vill inte ha en exklusiv akademisk text.

Pål: Jag håller helt med dig! Jag vill också att vi skriver vår text om vårt Kalvsund. Jag skriver en annan text för mina forskarkolleger. Jag kan ju inte hålla mig från att tänka över begreppen, så jag måste hantera det på något sätt. Därför har jag börjat skriva en annan text parallellt. Jag kallar den för övrigt just för "Den andra texten". Så jag har faktiskt fixat den problematiken för egen del. Men annars hade jag nog inte klarat av det. Och jag behöver hjälp av er med Kalvsundstexten, till exempel med att stryka de ord och uttryck som inte passar där. Ambitionen måste vara att alla skall förstå.

Christer: (till Christel) När du visar din sårbarhet så var det inte tänkt för alla andra, eller hur? Din öppenhet var väl inte tänkt för alla utan snarare för att testa och se vad som händer i den gruppen där det sägs. Man skulle kanske ha sagt saker på ett annat sätt om det var för en större publik. Jag är övertygad om att detta gäller flera.

Christel: Ja, just det, så var det. Men jag kan också tänka mig att säga det jag säger för att utmana!

Gilbert: Kalvsunds-boken består ju av dels en del personliga historier och vittnesbörden, dels av en del faktauppgifter. Det går ju att göra en del faktakontroller och faktakompletteringar. T. ex. sid 33. Där står det; här ser vi familjen Wijk på planen och huset Frideborg i bakgrunden. Jag har en bild som min farbror har tagit där man ser hela anläggningen, hela minkfarmen där Frideborg var boningshuset. Pappa berättade om Molins skär... Jag kan tänka mig att tillsammans med Pål fortsatt att kommentera Kalvsunds-boken.

Pål: Jo, vi har ju redan börjat. Detta kan ju kanske bli en sorts övergång mellan böckerna 1 och 2.

För att komma vidare till en produkt i form av skriven text måste vi bilda en mindre skrivgrupp. Det går inte att skriva i en 20-grupp. Och jag vill inte göra det själv. Så vi måste komma överens om en arbetsfördelning. Huvudpulsen kommer naturligtvis även fortsättningsvis att vara någon eller några sådana här möten per termin. Men jag vill gärna att alla som vill vara med och arbeta med texten på något sätt tar kontakt med mig och att vi bildar en skrivgrupp. Skrivarbetet måste ske utanför den större gruppen. Steg ett är att alla tar ansvar för sin text. Antingen får man meddela mig att den kan användas som den är, skrivas om, eller utgå. Detta måste ju gälla alla som har deltagit i intervjusamtalen, inte bara de som har varit med på våra möten.

Harald: De kanske finns någon som vill vara redaktör för att arbeta igenom Kalvsunds-boken och göra tillägg och kanske komplettera historieskrivningen från 1985–2019?

Christel: Jag vill gärna ha ett görande. Mina ungdomar är inte så intresserade av fotboll. Mina ungdomar är mest intresserade av kultur, inte minst musik. Ylwa har nu tydligt deklarerat att hon inte vill lägga sitt engagemang på Kalvsund. Det hon har, har hon nu på Öckerö och hon säger nu tydligt att om Kalvsundsungdomarna vill vara med så får de gärna komma dit.

Pål: Jag har hört att du Håkan Eriksson redan har föreslagit att föreningen skall byta namn till Kalvsunds Kultur och Idrottsförening. Och då kanske vi kan återuppliva den gamla Cabaretraditionen. Eller åtminstone lyfta in lite mer musik i föreningens aktiviteter. Detta kanske går att göra?

Håkan Eriksson: Visst, det gäller bara att någon vill det och gör det. Kom gärna på ett medlemsmöte.

Gunnar: För mig är det väldigt viktigt att det blir något av detta projektet. Jag tror att intervjuprocessen har varit väldigt värdefull för alla som har varit med. Det har den åtminstone varit för mig. Samtidigt känner jag inte att jag är en av de fyra i skrivgruppen, men jag vill

väldigt gärna var med på dessa möten. Som jag ser det är poängen med projektet att Kalvsund betyder olika saker för var och en, och om vi klarar av att sammanställa ett antal röster i en redigerad text så tror jag att den kan bli mycket läsvärd för många. Den kan bli en viktig produkt för framtiden.

Såsen har ju blivit något som vi hyr ut till andra. Vi har arbetat för att det skall vara ett hus som ständigt är öppet just för våra egna ungdomar. När det gäller ungdomsdelen så finns det en utvecklingspotential. Såsen är en samlingsplats för öns befolkning inkl ungdomar som spelar pingis, innebandy, gör läxor och ”hängar”. Kanske skulle man kunna göra ännu mer för just ungdomar, men samtidigt så är Såsen levande och ekonomiskt beroende av uthyrning. Jag tycker det finns en form av balans i hur vi nyttjar Såsen för större delen av öns befolkning.

Christel: Vi har vår övervåning som repokal nu för tiden. Nästa gång som vi har ett sådant här möte kanske vi kan utgå från något begrepp: Till exempel vad är ”Gemenskap”?

Håkan Eriksson; Jag tänker på vem vi skriver för. Jag tycker att det är trevligt att läsa om hur det var förr. Vi kanske skriver för de som om 50 år är intresserade av att läsa om hur man talade om Kalvsund i början på 2000-talet? Nutidsbeskrivningar är viktiga för framtiden.

Pål: Nu är det tre minuter kvar så jag tror att jag skall försöka mig på en sammanfattning. Och så avslutar vi med en ”avslutningsrunda” för avstämning av sammanfattningen om hur vi går vidare.

- För att börja med det senaste: Att teoretiskt diskutera begrepp – att gemensamt föra en begreppslig diskussion – är väl en typisk akademiska diskussion. Men att tillsammans lyssna på varandra om vad till exempel ”Gemenskap” betyder för var och en – analogt med det som vi redan har gjort kring frågan ”Vad betyder Kalvsund, för dig” – dvs att exemplifiera i stället för att teoretisera, kanske är en Kalvsundsaktivitet?
- När det gäller texten har jag uppfattat det som att de flesta tänker sig en komplettering eller utbyggnad av Kalvsunds boken där en sammanställning av intervjutexterna antingen blir en andra del av boken eller en egen text. Behov av och möjligheter till att finansiera detta finns det olika uppfattningar om, så det får vi återkomma till.
- När det gäller intresset av att föra in musik och andra kulturella aktiviteter så är den nuvarande idrottsföreningens ordförande och sekreterare helt öppna för detta förslag. Det är bara att göra, vilket innebär att man kommer på ett föreningsmöte och lämnar sitt förslag där.
- Flera har uttryckt önskemål om att fortsätta denna typ av möten som vi nu har här idag. Innehåll och tid är inte bestämt. Jag uppfattade det som att frågan lämnades till Eva och till mig. Vi har diskuterat att försöka få med flera med i en diskussion om helheten och att arbeta vidare i en mindre grupp med själva texten. Jag tror att det är viktigt att vi gör både

och. Några är intresserade av att delta i det som vi har kallat för en ”skrivargrupp”. Alla i ”skrivargruppen” behöver inte hålla i pennan men väl vara intresserade av textens tillblivelse. Jag kan tänka mig att ta ansvar för att försöka att skapa en sådan grupp, så intresserade får gärna höra av sig till mig.

Kalvsund 2018 11 28
Pål och Eva S. Wiig

P.S. i december månad år 2018:

En reflektion efter mötet och efter att anteckningarna från mötet formulerades:

Vi (Eva och Pål) uppfattar att det finns många viktiga diskussioner på gång i gruppen. Många av dessa är definitivt inte avslutade. Vi tror att det fortfarande finns många förväntningar på projektet och att alla olika förväntningar inte är möjliga att verkställa snabbt samtidigt. Det är bra om vi kommer längre med samma frågor nästa gång, Vi vill därför gärna ha reaktioner på anteckningarna som ni nu får dem innan vi använder anteckningstexten för att informera de som inte var med på mötet om vad vi talade om. D.S.

P.P.S. i maj månad år 2020:

Nu ett och ett halvt år senare har jag lagt till underrubriken **Om sammanhangets betydelse.**

Då jag nu ser tillbaka på alla samtal och möten under åren 2017 och 2018 tänker jag just på sammanhangets betydelse. Det man säger i ett sammanhang kan få en annan betydelse i ett annat sammanhang. När nya kommer in i en grupp ändras inte bara gruppen utan alla i gruppen ändras. När en text som jag (eller någon annan) har skrivit läses av andra får den en ny betydelse inte bara för den som läser utan också för den som skriver. Jag tycker att anteckningarna från mötet exemplifierar detta.

Projektens fråga är: Vad betyder Kalvsund, för dig?

Nu när Kalvsund har fått många nya på ganska kort tid tycker jag att det vore spännande att ställa två frågor:

- 1) Vad betyder Kalvsund för dig, som kommer hit nu?
och
- 2) Vad betyder det, för Kalvsund? / Pål